

Hvordan reiser elbilister når de ikke kan kjøre i kollektivfeltet?

Gøril L. Andreassen, PhD, samfunnsøkonomi, seniorforsker, Transportøkonomisk institutt (TØI)

Elbiler i kollektivfeltet

- Elbiler har hatt adgang til kollektivfeltet siden 2003
- 5 km kollektivfelt på reisen til jobb => 28 prosent høyere sannsynlighet for å eie elbil (i perioden 2015-2017)
(Halse, Hauge, Isaksen, Johansen, and Raaum, 2025)

Forbud mot elbiler i kollektivfeltet

- Fra 6. mai 2024: Forbudt å kjøre elbil i kollektivfeltene på riks- og europavegene i Oslo og Akershus
- Adgang for elbiler å kjøre i kollektivfeltet i helgene

Foto: Statens Vegvesen

Hvordan tilpasser elbilistene seg?

tøi

Forskningsspørsmål

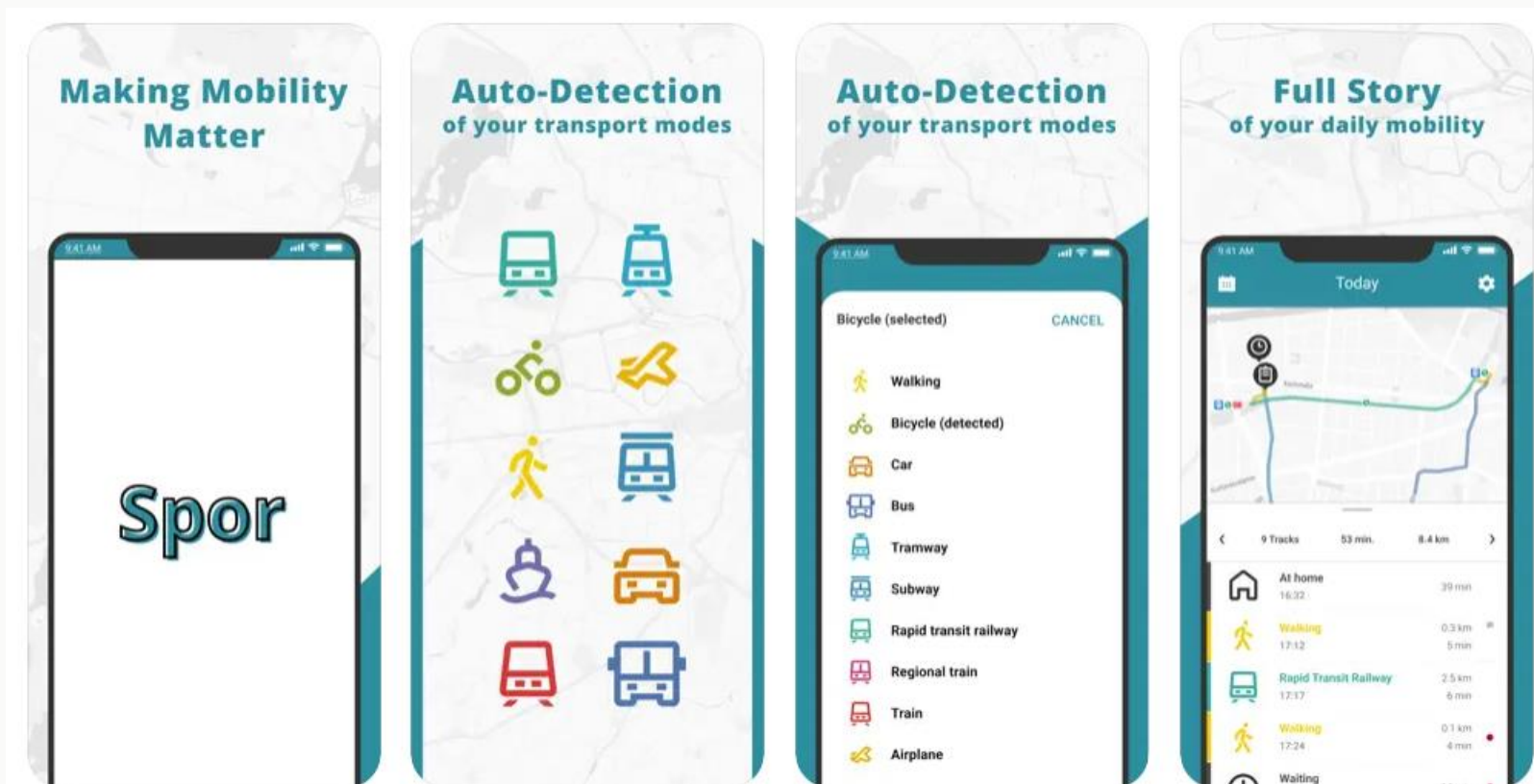
- Hvor, hvordan og hvor mye reiser elbilister som har kjørt på strekninger med kollektivfelt tidligere når det ikke lenger er mulig?
 - Andel reising med bil
 - Kjøring på strekninger med kollektivfelt
 - Fordeling mellom rush og ikke-rush
- Kort sikt: Fram til skoleferien starter i slutten av juni 2024
- Litt lengre sikt: Fram til 1. november 2024

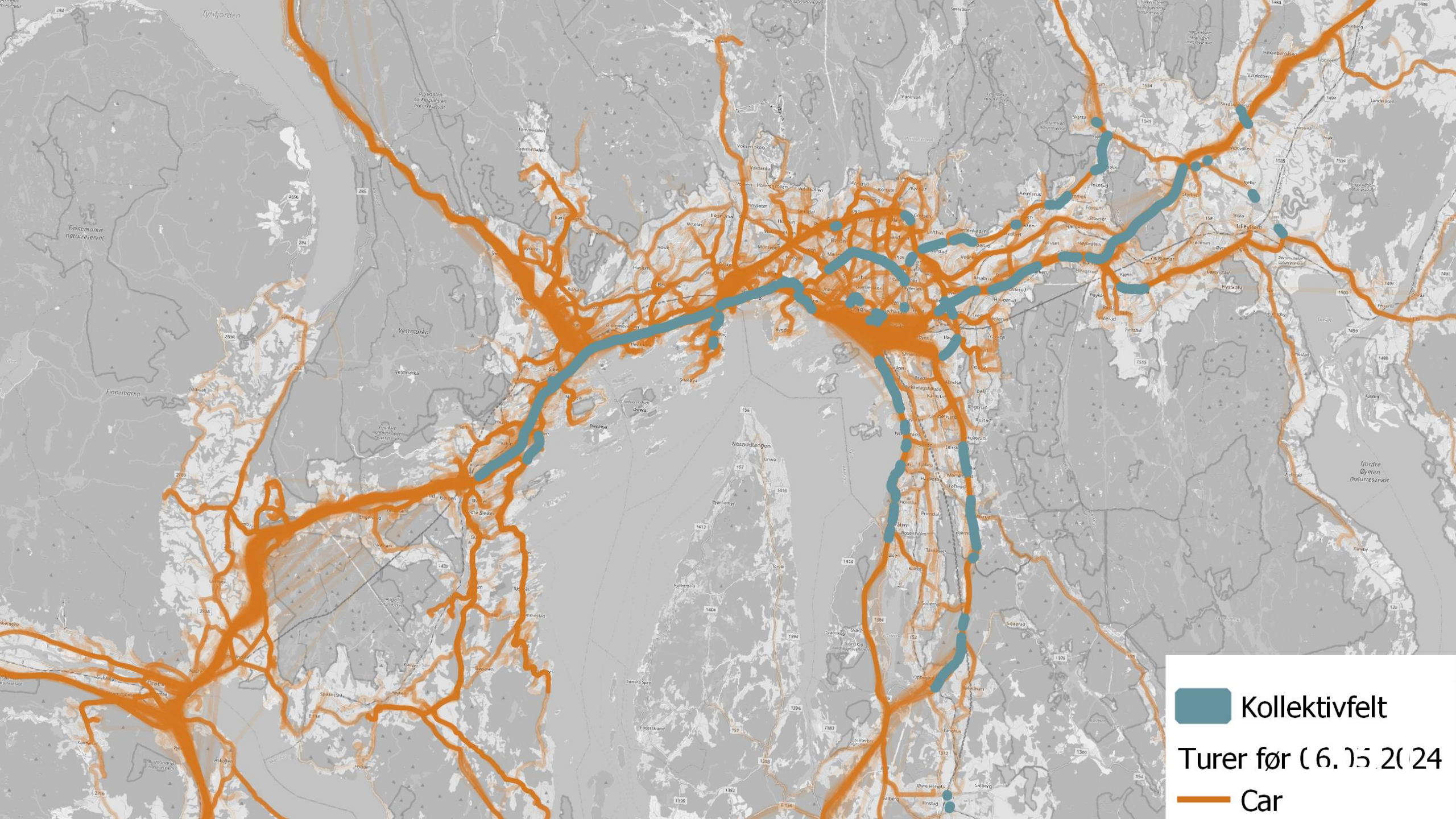
Data

- Et representativt utvalg på 200 000 personer i Oslo, Akershus og Drammen og omegn ble invitert til å delta i forskningsprosjektet A-planet
- De som kjører bil minst 2 ukedager i uka ble invitert til å laste ned appen «Spor»
- Ca 1000 elbilister i utvalget
- Registrerte reiser fra 9. april til sommeren
- Noen valgte å fortsette sporingen også etter sommeren
- To spørreundersøkelser, en i april før appen ble lastet ned og en i starten av juli
- Følger samme personer over tid og på alle typer transportmidler

Spor-appen

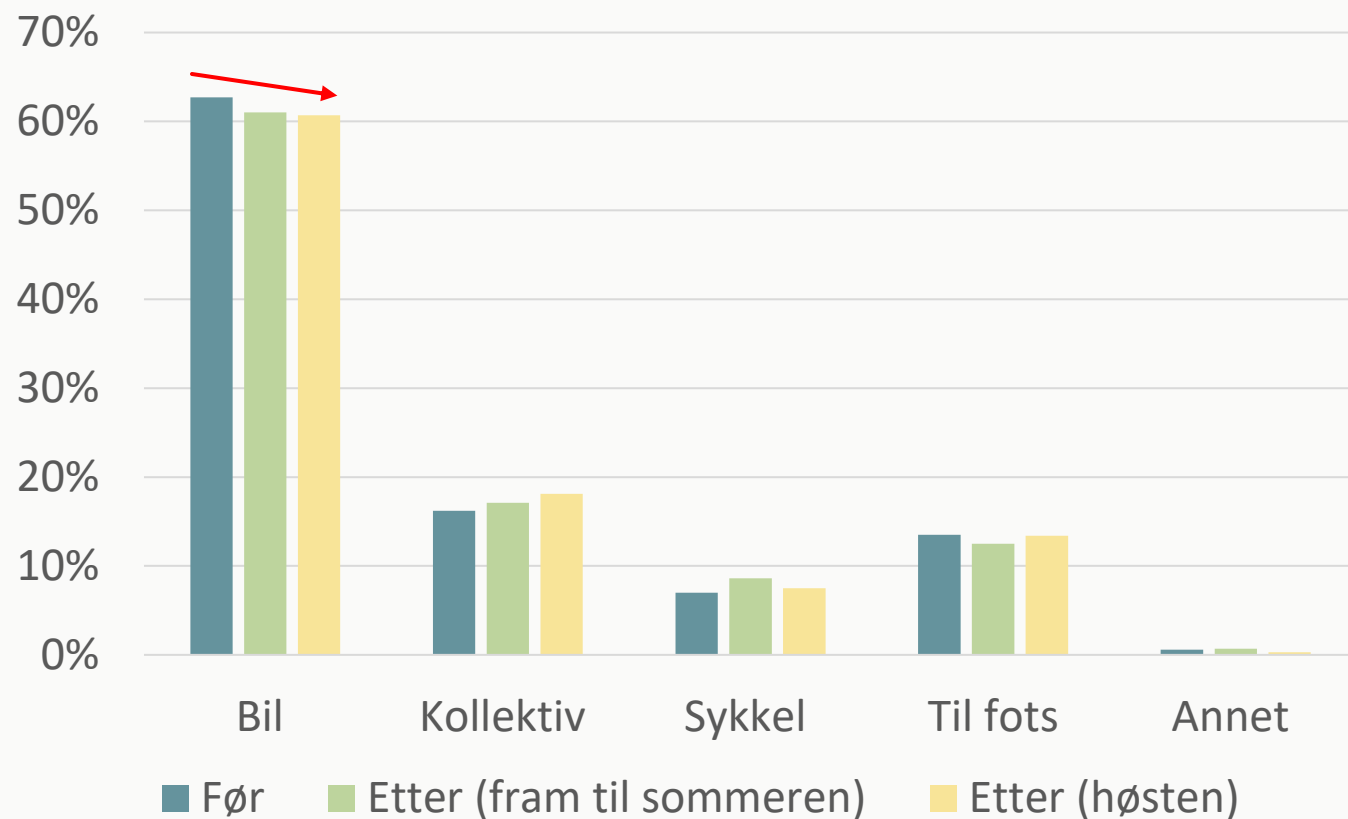
- Appen registrerer automatisk reisevaner gjennom GPS og sensorer på mobilen
- Alle turer og transportmidler registreres
- 97 % nøyaktighet
- Kan brukes både på iPhone og Android

Metode

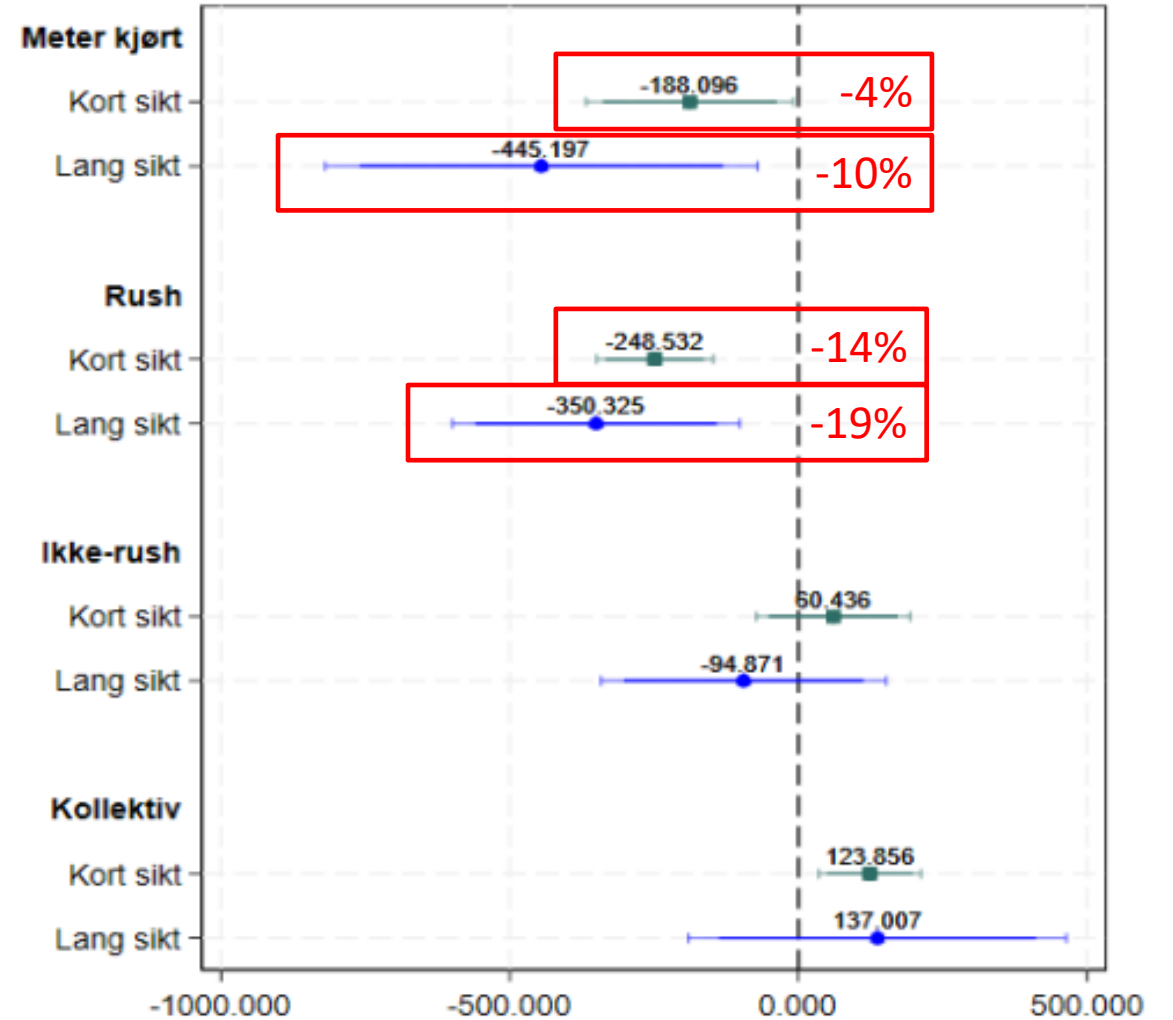
- Vi undersøker hvordan elbilister reiser etter at kollektivfeltet stengte sammenlignet med før
- Måler reiser innenfor Oslo, Akershus og Drammen og omegn
- Viser resultater for ukedager
- Vi tar ut skoleferier
- Ulempe: Vi kan ikke skille mellom sesongeffekter og effekter av kollektivfeltstengingen
- Fordel: Undersøke hvordan enkeltgrupper tilpasser seg

Endring 1: Bilandelen reduseres noe (2 prosentpoeng)

Endring 2:
 Elbilstenes kjøring på
 strekninger med kollektivfelt
 går ned
 - spesielt i rushen

Endring i meter reist på veier med kollektivfelt

Resultater fra spørreundersøkelse i juli 2024

11 % sier at de **endret reisevaner** etter at kollektivfeltet stengte

50 % sier de opplever **mer kø**

Konklusjon

De fleste reiser stort sett som før

Forskyvning av reisetidspunkt

Resultatene tyder på at mange opplever at de ikke har gode alternativer til å sitte i kø

Trafikken på de store innfartsveiene utgjør mange biler, så selv en liten reduksjon her kan ha betydning for trafikkflyten i Oslo sentrum

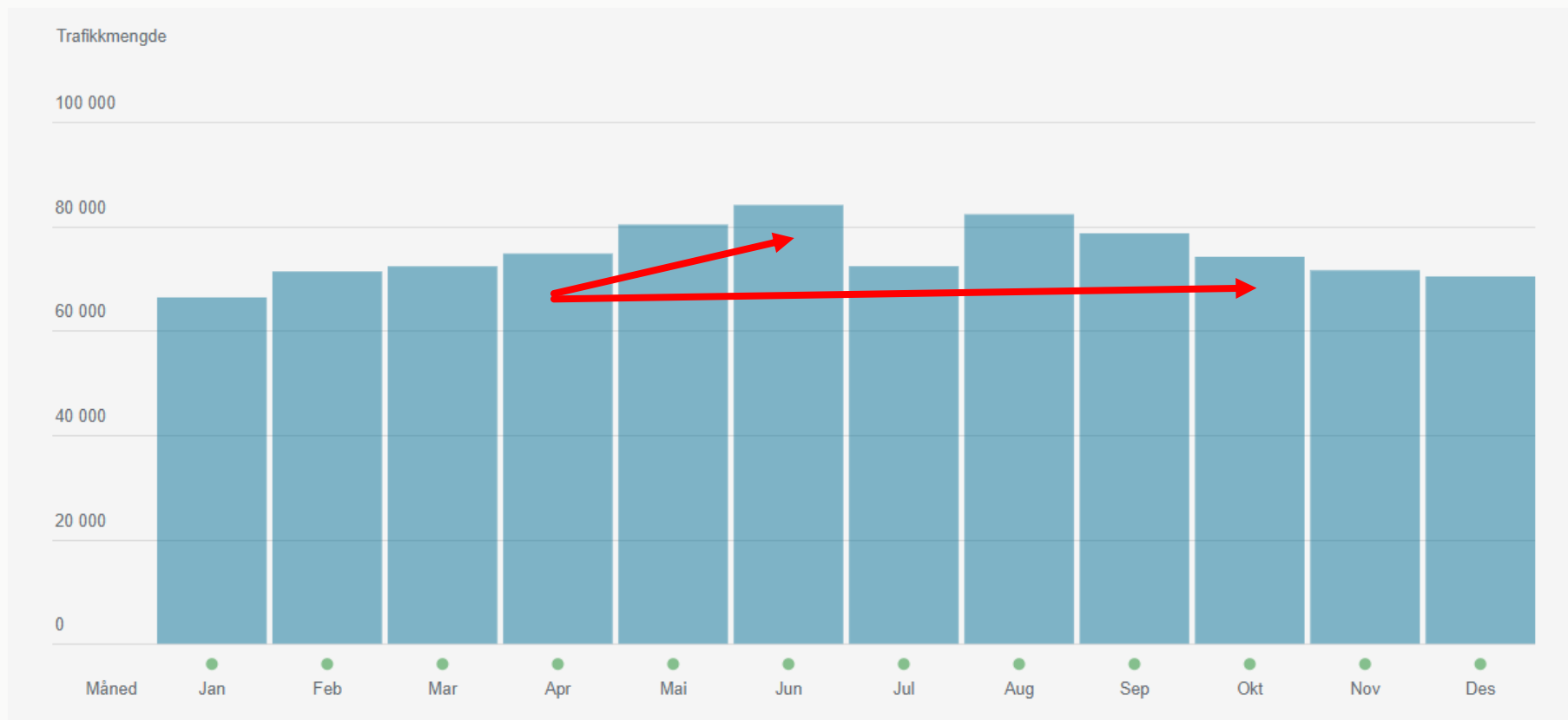

Forskning på hva som skjer på lengre sikt trengs

Takk for meg!

Forventede sesongeffekter: Trafikken økte fra april til sommeren

Og sank til aprilnivå i oktober

2023
Kjøretøy under 5,6 meter
E18 ved Blommenholm, begge
retninger. Yrkestrafikkdøgn.
Kilde: Statens vegvesens
trafikldata

Resultater for endringer i kilometer

